

Általános módszertani alapvetés

Interdiszciplináris doktori hallgatóknak

Előadás és gyakorlat

Rudas Tamás

trudas@elte.hu

A felhasznált adatok semmiféle tudományban nem értelmezhetőek abszolút értelemben, hanem csak az adatgyűjtés módja által meghatározott értelmezési kereten belül. Például megadhatjuk a munkanélküliségi rátát, de ezt nehéz, sőt szinte lehetetlen értelmezni anélkül, hogy megmondanánk, hogy a szám a munkanélküliségi támogatásért jelentkezők száma alapján készült összesítés vagy egy felmérésben a magukat munkanélkülinek vallók arányán alapuló becslés. Az adatgyűjtés módja tehát már a legalapvetőbb adatok használói számára is fontos, és méginkább így van ez azokkal, akik az adatokat nem csak használják, hanem elemzik is. A kurzus az adatgyűjtés és adatelemzés néhány fontos kérdését tekinti át, azzal a céllal, hogy tájékozódási pontokat adjon abból a szempontból, hogy milyen kérdéseket lehet feltenni és milyen jellegű válaszokat lehet kapni adatok alapján. Nem foglalkozunk igazán részletesen egyetlen adatelemzési eljárással sem, inkább igyekszünk megkönnyíteni ezek későbbi elsajátítását, illetve a hallgatók által ismert módszereket megpróbáljuk helyes perspektívába helyezni. A kurzus doktori szintje részben a tárgyalás általános és általánosító szintjében, részben pedig a hallgatóktól elvárt hozzájárulásban nyilvánul meg.

A félév során hat alkalommal találkozunk, ennek megfelelően hat témáról lesz szó. Az első órán én fogok előadni, a második órán minden résztvevőtől hozzászólást várok, természetesen a tárgyalt témában, saját tapasztalatok elmondása és elemzése, illetve kérdések formájában. Az osztályzat házi dolgozaton alapul, amelyben valamelyik tárgyalt témát vagy ahhoz kapcsolódó kérdést kell feldolgozni.

Témakörök:

Adatgyűjtési módok és a belőlük levonható következtetések különbözősége

Oksági vizsgálatok

Hatások, kölcsönhatások és együttes hatások, függetlenség, feltételes függetlenség

Mérési szintek és ezek hatása az elvégezhető elemzésekre (lineáris modell, diszkrét adatok)

Többváltozós statisztikai módszerek áttekintése a kérdés (és nem az adatok mérési szintje) szempontjából

Hiányzó adatok kezelése és adatfúzió